

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-08-26
Besvaras senast
2025-09-03 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:1391 Sanktioner mot rysk fossilenergi

Tre och ett halvt år efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina fortsätter EU:s medlemsländer att stärka Rysslands krigskassa genom att köpa fossil energi – direkt eller indirekt från Ryssland.

Enligt siffror från det finländska forskningsinstitutet Crea har EU-länder under det senaste året betalat minst 245 miljarder kronor till Ryssland för fossil energi – att jämföra med omkring 210 miljarder kronor i stöd till Ukraina. I juni 2025 betalade EU mellan 13 och 17 miljarder kronor för fossil energi från Ryssland, varav den största delen för gas.

Det är uppenbart att EU:s och omvärldens sanktioner mot Rysslands export av fossil energi inte haft tillräcklig effekt. Ryssland har funnit nya köpare av sin olja och blivit del av en global skuggekonomi där produkter som olja fraktas på gamla och oförsäkrade tankfartyg. I dag fraktas fortfarande stora mängder olja om dagen genom Östersjön av den ryska skuggflottan. Råoljan går främst till Indien, handelshubbar i UAE och Singapore samt Turkiet och Kina. De raffinerade produkterna går till Turkiet samt länder i Afrika, Sydamerika och Asien. Samtidigt har EU-länder som Frankrike under 2025 ökat sin import av flytande rysk gas (LNG).

Att minska Rysslands intäkter från sin fossilexport är helt avgörande för att stötta Ukraina och stärka EU:s säkerhet och oberoende. Miljöpartiet föreslår följande åtgärder:

1. Utöka sanktionslistan över fartyg i skuggflottan genom ett "snabbspår". EU:s lista över sanktionerade fartyg utökas i alltför långsam takt. EU borde införa ett snabbspår för att direkt ta upp de fartyg som sanktionslistats av USA och/eller Storbritannien men som EU ännu inte infört sanktioner mot.
2. Öka pressen på Indien och Turkiet att sluta handla fossila bränslen med Ryssland. Nu säljer Ryssland sin olja till Indien och Turkiet, som i sin tur säljer till EU. EU och Indien har som mål att förhandla klart sitt frihandelsavtal innan årets slut. Stoppad fossilhandel med Ryssland borde vara ett ultimativt krav från EU:s sida i förhandlingarna med Indien.
3. Sänk pristaket på olja till 30 dollar för att ytterligare strypa de ryska intäkterna.

4. Inför ett pristak på rysk gas om 17 euro per megawattimme samt kraftiga begränsningar till dess att ett lagligt bindande förbud mot att handla med rysk gas träder i kraft.
5. Inför ett lagligt bindande förbud mot att handla med rysk gas för att möjliggöra för medlemsstater att bryta långsiktiga kontrakt. Målet i RePowerEU om att göra EU oberoende av rysk energi senast 2027 är inte lagligt bindande.
6. Öka antalet anställda i EU som arbetar med att verkställa och kontrollera efterlevnad av sanktioner.

Samtliga partier i Sveriges riksdag har röstat för Miljöpartiets utskottsinitiativ om ett totalt stopp för Sveriges och EU:s import av ryska fossila bränslen. Sverige behöver agera aktivt inom EU för att få till skarpare sanktioner.

Min fråga till utrikesminister Maria Malmer Stenergård lyder därför:

Vilka av ovan konkreta förslag, om några, driver ministern inom EU för att minska den ryska krigskassan genom att strypa Rysslands intäkter från export av fossila bränslen, och vilka initiativ avser ministern att ta för att samla stöd inom EU för tuffare sanktioner mot den ryska ekonomin?

.....

Linus Lakso (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann